

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Székényi-tér, a hidkaputól kimenet balra a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évi nyolcvan 3 fl. 6. sz. Hirdetési ár: 6 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

A nyitlér-ek cikkek sora után 24 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez emelkedik.

KIADÓ-HIVATAL:

Köröputasa, STEIN J. könyvkorekedése.

Kolozsvár, aug. 3. 1866.

(D.) Lapunk csaknem minden utóbbi számban hoztunk közléseket a többi lapok után, amelyek hirdetik, hogy a kormány mindjárt a kibékülés után a belső alkotmányosság helyreállításához lát, melynek céljából a magyar s utóbbi hírek szerint egy osztrák országgyűlés — s ez utóbbi is szabadelvűbb alapon közvetlen választás után — össze fog hivatalni.

Jöttek ellenkező hírek is, melyek éleszték a pessimismust, s ez Austriában a centralisatio újabb kísérleteitől, az ultramontan-párt végerősítéseitől kezdett tartani.

Megvárjuk, hogy mi a pessimisták közé nem tartozunk. Austriából sem vesztet ki a józanokosság, a mi nélkül kormányozni éppen nem lehet, habár régi azon latin közmondatt, hogy: „parva sapientia resitur mundus.” Ha pedig a kérdéseket a viszonyokon alapult józanokosság mérlegébe vetjük, lehetnek látjuk, hogy Austria akár centralisticus, akár ultramontan elvek alapján kezdjen újjászüléséhez.

Mig Austria arra törekedett, hogy az emelkedő Poroszországgal szemben is hegemoniáját fenntartsa, sőt Poroszország beolvastó törekvésének a Bundban ellene álljon, addig volt értelme a Stadion és Schmerling-féle theoriának, kik azt hiték, hogy Magyarország beolvastása által Austriát annyira megerősítik, hogy Poroszország antagonismusát e birodalom concentrált ereje megtörni képes leend. Ez elmélet papíron nem volt alaptalan, de az élet meghazudtolta, mert Magyarországot sem szép szó, sem erő, sem hatalom, sem a kétségbeesés Austriába be nem olvasztotta; s így a magyarok szívóssága és megfőrtelensége miatt éppen a centralisatio, a mi Austria megerősítésére volt terelve, elgyengíté s elszegényíté a birodalmat.

Az eddigi osztrák kormányok még megtehették a magyarok ellenében azon kockázató kísérleteket ekkorig, mert a Bund által az örökös tartományok határai biztosítva látszottak lenni, s így a magyar alkotmányos szellem bármint rokonszenvet keltett külföldön, nem várhatta e rokonszenv tetleges szövetkezését, s Austria, mint a Bund tagja s egyszersmind 38 millió lélekből álló állam ura, könnyen visszautasíthatott volna minden ily beavatkozást.

Most minden megváltozott, Austria határait többé a Bund nem védi, annak védelmére a pragmatica sanctio alapján egyedül a magyar királyság van hivatva, a miért viszont Austria határozottan védi a magyar királyságot.

Ebből következik, hogy most Austria érdekévé vált, hogy a magyar királyság teljes belerejét kifejtse, ugy politikai, mint katonai tekintetben, valamint másrésztől a magyar királyság érdekében áll, hogy Austria is éppen ugy kifejtse, ugy politikai, mint katonai erejét.

Egyenlő kötelezettség egyenlő erőfejtést követel. És miután a nemzetiségi és nyelvi viszonyokról fogva teljes lehetetlen, hogy Magyarország Austriával centralisat egységet képezzen; mulhatlan életkérdése mindkét résznek a legerősebb dualismus.

Austria a Bundból kiszakadva tökéletesen Magyarországára van szorulva, s Magyarország három hatalmas uralkodás, u. m. a porosz, német és olasz közé esve fenn nem állhat biztonságban Austria nélkül.

Élet-halálra kell e két résznek egymást védenie, máskülönben az összes terület fölött a három szomszéd hatalom foghat osztozni s Austria éppen ugy, mint Magyarország, szét fog darabolattani.

E rendkívül fontos helyzetben Austria a centralisator többé nem gondolhat, miután 19 év irtóztató kísérletei közt meggyőződhetett, hogy a magyar királyság később elveszni, mint önállását feladni.

Bizunk tehát alkotmányosságunk, bizunk az 1848-ki reform jövőjében, bizunk most inkább mint valaha, s Deák Ferencznek a közügyekben közreadott elaboratuma soha sem volt annyira fontos és határozottan elfogadható Austriára néve, mint a legutóbbi lényeges változás után.

Deák elaboratuma egy jóslatszerű eszme volt. Mintha látta volna kidolgozóját a bekövetkezendő dolgokat, s mentő eszméje mint örökigazság egyedül biztosíthatja azon trónt, melynek fennállása európai szükségesség, s királyságunk érdeke egyaránt.

A józanokosság biztosít minket, hogy alkotmány-ügyünk azon páratlan loyaltás alapján, melyet a magyar nemzet a dinastia legnagyobb balsorsa közt kitüntett, s azon eszmék alapján, melyek a birodalom erőforrásának fentartása körül szűkmarkuak nem valának, biztosan meg fog oldatni.

A centralisatiótól tehát nem félünk, mert ily öngyilkosságot egy kormány sem fog a trónnak tanácsolni.

Attól sem tartunk, hogy Austria ultramontan elvek szerint fog kormányozni akarni, Austria befolyásának Olaszországra s a pápai hatalomra is vége van, ezen kívül most már Európa szívében a hatalmassá erősödött Poroszország egy nagy protestans államot képez az északi német szövetséggel. Victor Emanuel kormánya katolikus kormány, valamint a francia is, de mindketten kárhöz-tartják az ultramontan eszméket, sőt a pápa világi hatalmának véghanyatlását senki kétségbe nem hozhatja.

Austria valamint a nemzetiségekben, ugy a vallásokban is vegyes állam, minden európai hitfelekezet nagy számmal van itt képviselve, s midőn minden hitfelekezet hatalmas szomszéd rokon hitfelekezetű államokra támaszkodhatnék balsorában, az osztrák és magyar birodalomban teljes vallásos szabadságnak s jogegyenlőségnek kell mulhatlanul uralkodnia. Nincs itt jövője a jezsuiták uralmának, nincs itt jövője az ultramontanismusnak, szabad katolikusok, szabad protestantok, görögök és izraeliták fognak itt élni jó barátságban s testvéri egyetértésben, s szabadságuk lesz az egyik főkapocs, mely a birodalom részeit összetartandja.

Nem lehet Austriában katonai-uralom sem, mert a fegyverek szerencséjére, a mely, a mint láttuk, oly változó, a trónok biztonságát fektetni nem lehet.

Erős hadi erőt kell tartanunk, jó fegyvereket, dús készleteket. Élesztünk kell a katonai bátorságot, hogy a megpróbáltatás napjaiban haderünk diadallal lobogtassa a birodalom zászlóit, de e mellett ugy az örökös tartományoknak, mint a magyar királyságnak ki kell fejteti saját keblü honvéd erejét, régi insurrectióknk rendszerét a honvédszernek kell felváltani, s e rendszert a Lajthán tul is érvénybe léptetni, hogy midőn a birodalom hadseregét veszély fenyegeti, a népek begyakorlott, fegyverkezett és jól felszerelt honvédeire rohanhasson támogatására; mert kaszákkal, csépekkal, dorongokkal fegyverzett nép soha sem segíthet a rendes hadsereg balszerencséje közt.

S hogy az erő biztos és veszélytelen legyen, az alkotmányos szabadságban kell annak gyökereznie; az alkotmányos szabadság lesz az eszme, mely a birodalmat összefogja tartani.

Szabad alkotmány nélkül fenn nem állhat a trón. És mert ez világosan belátjuk nincs semmi kétségünk, hogy hamarabb mint sokan remélik, a birodalom mindkét részének képvisellete együtt lesz, sőt azt is reméljük, hogy e képviselletek másképp fognak egymáshoz s egymásról beszélni, mint ekkorig beszéltettek.

A magyar ügyben.

Deák és Andrássy Gyula gróf Bécsben létezől a „W.” egy pesti levelezője írja: „Gróf Andrássy Gyula még mindig Bécsben van, valjon törekvései eredményesek lesznek-e, még nem tudhatjuk. Az optimisták azon reményben vannak, hogy a birodalom jól felfogott érdekében a kormány ő Felségének azon tanácsot adandja, hogy Magyarország kívánattát teljesítse. Továbbá azt hiszik, hogy Andrássy törekvései a kormány jó akaratán s őszinteségén felül még más hatalmas oldalról is gyomolittanak. Mielőtt azonban mindarról értesiteném őnt a mit én jó forráshól merithettem, vissza kell térnem azon időre, midőn Deák Bécsbe hivatott.

A mint ön tudja a legbefolyásosabb körökben egy erős párt azon működött, hogy Poroszország szigorú feltételei visszautasíttassanak s a háboru tovább folyjon; a háboru párt érveit tartó-

zott azon remény s hit is, hogy a monarchia kéleti része még mindig azon állapotban van s bizonyos körülmények közt hajlandó is oly áldozatokat hozni, melyek elkerülhetlenül szükségesek arra, hogy háborut az eredményre való biztos belátással viselni lehessen. Természetes tehát, hogy a béke-párt, hogy ellenfelének, a harezi pártnak, ezen legerősebb érvét megerősítse, kénytelen volt arra törekedni, hogy azon meggyőződést ébreszsze, miképp a birodalom rendelkezhető ereje ez idő szerint nem elégséges arra, hogy a Poroszország által minden erővel s eszközökkel vitt háborut eredményre való kilátással lehessen folytatni. Ugy látszik, hogy Deák, ki éppen akkor volt Bécsben, ezen nézetet osztotta, s nézete nagyot is nyomott a béke mérlegében. Azonban ugy látszik, hogy a mit a tisztelt patriota a belügyekre néve tapasztalt Bécsben, nem keltett benne azon meggyőződést, hogy a Magyarország megnyugtatósa iránti hajlam a döntő körökben oly erős volna, mint a minő erős a vágy Poroszországgal békét kötni. Ez okból hagyta el Deák pár órai tartózkodás után Bécsét, a nélkül, hogy Andrássyval értekezett volna.

Andrássy azonban nem adta fel reményét s naponkint érintkezett a kormányférfiakkal. Nem tudjuk, ha programja elfogadásának kezességül vehetjük-e azt, hogy illető helyen azon óhajt fejezzék ki, miképp programját közlené Deákkal. Annyit tudunk, hogy a gróf Puzta Szent-Lászlón járt. Ha e program, a mint véljük, Deák jóváhagyását megnyerte, akkor azon feltevés alig lehet helyes, mintha egy Andrássy kész volna egy nem teljes miniszterium élére állani. De a gróf személyisége is kezesedik arról, hogy az ellenkező nézet nem alapos, annál inkább ha figyelembe vesszük, hogy Andrássy egy ugynevezett coalitio miniszteriumot akarna alkotni, melybe ő a baloldról Gheizyt s Tiszát is bevenné. Egyébiránt azon körülmény, hogy a gróf más pártiránylatokat combinatióba felvenni nem akar, törekvéseinek eredményére néve nem lényegtelen akadályokat gördítene. Azon érdemből, hogy a kiegyenlítés létrejön, a kormányférfiak nagyon is részt kívánnak venni. A tárnokmester néhány nap előtt Bécsbe utazott (már vissza is jött). Azt hisszük azonban, hogy a dolog még elvileg nincs eldőltve.

Igy ír a „Wanderer” levelezője: Nem tudjuk mennyire lehet hitel adnunk értesüléseknek, habár a körülményekkel összhangzásban van hozva; feltűnik azonban előtűnk, hogy a mint a „Hon” e cikket kivonatolva ismerteti, egy levelező „irkálgatásainak” nevezi, tehát abból legalább is a coalitio-miniszterium aligha való.

Figyelmet érdemel azonban a „Debatte” 269. dik száma főcímké. E lap, mely a döntő körökkel érintkezésben lenni látszik, hosszas polemikát ír a 47-es „Hirnök” ellen, s sok igen helyes észrevételei közt a következőket is mondja:

„Egy magyar ministerium beállítása lehetetlen volt addig, míg az ország részéről semmi illetékes nyilatkozat nem volt az iránt, hogyan gondolkoznak a birodalom kérdésének megoldásáról. A Deák elaboratuma után ezen ok elenyészett. Ma a birodalmi kormány megbecsülhetlen garanciát bír arra néve, hogy a magyar nép vezér-férfiai becsülettel akarják a birodalom valódi érdekeit fontolóra venni a megoldásnál. ... A mi veszélyest foglalja magában az 1848-ki törvény az összes monarchia alkotmányos újjászervezésére néve, az a Deák munkálata által elhelyezett s a mi még a korona jogába titkolt rejlik azokban, részint azon munkálata elveinél, részint a változtatlanul fennálló pragmatica sanctionál fogva el fog és el kell enyész-tetnie.

De azon pillanatban, midőn a magyar országgyűlés nagy többségének vezérei által a megoldási program elé van terjesztve, melyben a nagy államérdekek közössége el van ismervé, s ezeknek védelmére birodalmi minister van felállítva, s ezen érdekek közös tárgyalására alkotmányos organismus van teremtvé; e pillanatban egy magyar felelős ministerium minden veszélyességét elvesztette; ennek kinevezése ellen semmi aggodalmat nem lehet ellenvetni, sőt mellette hangosan szól azon körülmény, hogy csak egy alakilag is legalis kormány idézhet elé egy megnyugtató kiegyenlítést azon gyorsasággal és tökélylyel, mely a mostani körülmények közt a megoldás becsett számszorozza.”

Hadi krónika.

Északi harcztér.

— A lamáci csatáról a „Vaterland” levelezője a következő részleteket írja:

„Bécs főhadiszállás, jul. 29. Mondel ezredes dandára folyó hó 18-án d. e. óta a kisse kiterjedt, de igen kitűnő lamáci állást foglalta el, melyet a működő hadsereg főparancsnokságának f. hó 17-ről kelt távirati parancsa értelmében a legvégsőig tartani kellett. 22-kén reggel így volt megegyezve a 12. dik vadászszázalój és a 3. dik hadosztály Parma-gyalogság a Franzhoftól keletre fekvő magaslatokon volt a jobb szárny biztosítására. A 2. dik hadosztály, Parma-gyalogság, közvetlenül Franzhoftól északra állt. Az 1. ső osztály e megett a magaslaton Franzhof és Lamács között támogatásul. A 3. dik zászlalój a vasutól jobbra állott Lamács felé, a 2. dik zászlalój tartalékul a mely és egészen járhatlan vasuti bevágás által elválasztott jobb szárny számára.

A Mazzuchelli ezredből az 1. ső zászlalój elő-őrön állott 2,000 lépésnyire Franzhof előtt, és a vasuti töltés hosszában egész a második meredeken emelkedő erdős és a lamáci völgyet nyugotra környező magaslatig. A völgygel magával határos kopasz magaslat ez ezred 8. dik százada által volt megszállva, melyhez a csata folytán csatlakoztak a 7. dik és 9. dik, azután a 10., 11. és 12. dik század. A 3. dik zászlalój a vasuti töltésnél balra állott egyenlő magasságban a Parma ezred 3. dik zászlalójával.

A dandár teljes biztosítására kocsió őjrátok állottak Dévénynél, Ujfaluban, azután a vasuti hidaknál, melyeket, valamint az Ujfalú mellett is 18-kán szétrombolták, végül kocsió őjrátok kezdetben Marchegg és Stomfánál, s ezután Beszterczénél. A 2. dik számu Schwarzenberg herceg és a 6. dik számu Ferencz József császár dandás ezrede, összesen 500 lóval, később pedig a 9. dik számu Mendorf dandás 3. dik százada, Waldegg báró ezredes parancsnoksága alatt lovassági dandárt képeztek, s az 1. ső számu dandárúttal és a tartalék-tüzérség 16 nyolcz fontosával a rendkívül kedvező Lamács és Hiedekut közötti területen állottak. Továbbá jobb szárnyunk fedezésére 21-dikén este óta ott állott a 9. dik vadász zászlalój, mely a Henriquez dandárhoz tartozott. Ezenkívül 22-dikén délelőttre biztosítva volt ezen a Schütte báró ezredes által vezényelt dandár többi részének megérkezése is. Végül a pozsonyi katonai parancsnokság részben a dandár jobb szárnyának biztosítására kiküldötte az alája rendelt 9. dik dandás ezredet. Ezen ezreddel a dandár számos dandás és vadász őjrátat által folytonos összeköttetésben állott.

Az ellenség a legutóbbi napokban Landshut és Kut, továbbá Hohenau, St.-Johann, Dürnkut Gairing, s Végül Marcheggén át, mely helyek közelében mindentit hidakat vert, Malaorka és Stomfánál összpontosította magát. 21-kén este megszállotta Beszterczét és Mária völgyet is 2 gyalog dandárral, 7 lovas századdal és 1 úttelgel, s megkezdett csapatokat indítani a hegységbe jobb szárnyunk felé, miről bizonyosságot szereztek magunknak a mieink kémszemle és az ellenséges tábor éjjeli fellámpázatása által. A Ferencz József dandások Dörner alezredes parancsnoksága alatt ismételve megtámadtak három ellenséges huszár századot, s vasuti töltésnél felállított Mazzuchelli ezred segélyével visszavetették, s saját csekély veszteségük mellett 2 ellenséges huszár és 4 lovat hoztak vissza az állásba reggel 6 1/2 órakor. Még ezen lovassági csatározás alatt reggeli 6 órakor hozzatta elő Mondel ezredes az egész dandárúttal, és pedig 5 ágyúval az úttól balra, az előtte való éjszakan Kegeln utász ezredes által készített sánczok mögé, és 5 ágyúval Stedry hadnagy alatt a sánczalakulag készített magaslaton a vasut és a közlekedési ut közt állította fel; a tüzelés azonnal az a közben működésbe lépett ellenséges tüzérség és lovasság ellen megkezdett. A dandár úteg balszárnny meghosszabbításánál 6 óra 15 perczkor reggel mind a 16 nyolcz fontos hozatott elő és ezek közül 4 egy kopár magaslaton legszélső balszárnnyunkon előnyösen alkalmazva kielégítő kereszttüzelés elérésére igen alkalmas előretolt oldalt képezett.

Az ellenség által kezdetben csak hat ágyú alkalmaztatott a Beszterczétől délre fekvő halmon, azután tíz, lassanként azonban reggeli 10-ór d. e. még negyven ágyú a stómfai úttól nyugatra eső sikon 4,500—5,000 lépés távolságnyról, mely több jobb szárnyán 2,000 lépésre kevesbítettett; azonkívül időről időre úttegnek felváltása is észrevehető volt. Az ágyúzás, melyet Mondel ezredes a lököszlet lehető kimélése tekintetbe vételével folytatott, mindinkább hevessé lőn; részünkről 9 óra felé reggel a 7. dik számu lovassági úteg az úttól jobbra a dandár útegek szétválasztott állása között foglalt helyet, ugy, hogy részünkről 32 ágyú működött az erejét kifejtő ellenség ellen.

Délelőtti 11 órakor kijelenté Reisinger tüzérségi őrnagy, hogy a parancsnokoskodása alatt álló 16 nyolcz fontosoknak már nincs lökészetük, s nem is kerithetnek maguknak, mire Mondel ezredes őt ismét a hadsereg ágyu-tartalékjához indította. A 3-dik század Menadorff-dzsídások, melyek eddig ezen két üteg fedezetét képezték, nyomultak most a lovassági dandárhoz. A csata későbbi folyamataiban kirendelt 8. számú lovassági üteg fél 11 órakor délelőtti pótolta mindkét tartalék üteget állásában, mi által ezen pillanatban ismét 24 ágyu jött működésbe részünkről. Ez idő tájt, délelőtti fél 11-kor, fel lön fedve az ellenség szándéka, számos lovasság és tüzérség által iparkodott minket a homlokzatban foglalkodtatni és állásunkat, a környező magaslatok elfoglalásával megdöntani. Több rendbeli egybehangzó közlemények nem hagynak fel kétséget, hogy eleinte két, később még négy egész hat ellenséges zászlóalj küldetett a dandár balezárnya ellen a magaslatokra, körülbelül ugyanannyi fordult a jobb ellen is. Mig a jobb szárny, hol a parmai ezred kapitánya Stankiewicz ezredének 3. hadosztályát és egyezersmind a 12. számú vadász-zászlóaljat parancsnokolta, helyt állt, Mondel ezredes kénytelenítve látta magát a balezárnyhoz két zászlóalj Hessen gyalogságot, mihelyt azok a csatatérre értek, Hidegkut magaslatára küldeni. A tüzérségnek rögtön elhagyatása és másfelé irányzása, azután a 9-dik vadász-zászlóalj egy jelentése oldal-támadásra hagytak következtetni, melyet ő királyi főnségének, a württembergi herceg dandárjának kellett egyetértőleg az ellenség belje ellen irányozni. Mindez a dandár-parancsnokságot igen előnyös állásának megtartására határozta, melynek megvédése a legvégsőig volt nyíltan megparancsolva. A 11 óra felé megérkezett utolsó zászlóalj Hessen gyalogoktól, mint ezen ezred két első zászlóaljának tartalékja állítottatott oda. A Mazuchelli 3. zászlóaljtól még előbb küldetett egy hadosztály a nagyon megtámadott baloldali magaslatokra, a többi kettő pedig azon pillanatban állt az ellenségre a vasúti bevágáson át Franzhof felé igen kedvező eredménnyel, midőn ott rögtön rossz fordulatot vett az ütközés, és nevezetesen attól kellett félni, hogy erős orosz gyalog hadosztályok fogják magukat befészkelni Franzhofba és körülte, s így derék bándk és jobb szárnyunk közé, és hogy onnan pusztítóztatás által üteglegénységünket meg fogják ti-zedelni. A jobb szárny iránti aggodalom arra indította Mondel ezredet, hogy a Parma ezred 1-8 zászlóalját a második zászlóaljat a Rózáll kápolnán tül magaslatokon állíttassa fel. A gyalogság tehát mind a magaslatok megszállására volt kirendelve, kivéve egy Parma és egy Hessen zászlóaljat, melyek Lamács és Hidegkútnál foglaltak állást. Ezen intézkedés teljesen megnyugtató volt, mert a derék had jól elhelyezett 24 ágyuval és a lovas dandárral rendelkezvén, minden egyenes támadást aggodalom nélkül vehetett fel.

A csapatok minden ponton nagy elszántsággal küzdtek kedvező állásait megtartásért, sőt a jobb szárnyon az ellenség vissza is nyomott.

Igy állott az ütközet, midőn 11 $\frac{1}{2}$ órakor megérkezik Schaffer százados a II. hadtest törzskarától, a közli a távüregnyit, mely szerint öt napos fegyverszünet kötöttet, s az ellenségeskedések déli 12-től fogva megszüntetendők.

Habár a dandárüteg sokat szenvedett, s a pillanatban már tölténye sem volt, s a két lovas üteg is aránylag csak csekély mennyiségű löszrel rendelkezhetett, — azért mégis az ellenséges ütegek ismételve nemittattak el, s láthatólag sokat szenvedtek; valamint az ellenséges lovasság, tá-mogatva a gyalogság által, nem igen volt hajlandó a vasútiút végé Mazucheliek, és az osztrák lo-vasság ellen támadólag működni.

Néhány percczel 12 óra után a tüzelés meg-szünt a centrumban, egy fél óra múlva a szárnya-
kon is.

A csapatok szembetűnőleg nagyobb erő ellen küzdöttek, állomásaikat megtarták, sőt a jobb szárnyon előnyt is vívtak ki. A dandár vesztesége: 1 tiszt, 19 az altisztól lefelé, 9 fő; sebesült és eltűnt: 6 tiszt, 131 kövített és 26 fő. Az ütközet alatt észrevehető volt, hogy az ellenség ereje négy po-roz hadtestből, az egész 7 dik hadosztályból, majd az egész 8-dik gyalogsági hadosztályból, s a Bis-mark vezérőrnagy lovassági dandárából állott.

Nyugati harczter.

Távirati jelentések: München, jul. 30. Mint a „Bayerische Ztg“ jelenti, tegnap, a bajorok és poroszok között Weidennél csata volt. Tekintet-tel a fegyverszünetről és fegyvernynyugvárról szóló hírekre, ez eset egészen megmagyarázhatlan — Su-lyos veszteségek bajor részről.

München, jul. 30. A „Bair. Ztg“ említi, hogy dacára a Pfordten báró által 27-kén Nikols-burgban nyújtott biztosításoknak, porosz csapatok 29 kéig Bajorország egyes részeibe előnyomultak. Pfordten báró által ennek folytán Bécsben erőyes lépések tétettek a porosz főhadiszálláson, hogy a további előnyomulás megakadályoztassék.

A „Bayerische Ztg“ jelenti tovább: Károly hg Mantuffel tokkal tegnap fegyvernynyugvást kötött aug. 2-kaig 24 órai felmondási határidővel. A csa-patok táborba vonultak.

Berlin, jul. 30. (Párison át.) Hofból július 29-kéről jelentik: A mecklenburgi herceg Porosz-

ország nevében Oberfranken kerületet birtokába vette.

A poroszok a bajor testőrség egy századát szétszórták.

Déli harczter.

A „Journal des Debats“ ismert levelezője, Petrucelli della Gattina, Turinből jul. 22-kéről ezt írja a lissai csatára vonatkozólag:

Hajóhadunknak az Adriai tengeren vívott csa-tája Olaszországot először kinos meglepetéssel, teg-nap óta pedig mély bánattal tölté el.

Olaszország büszkén tekintett hajóhadára. Nem volt oly áldozat, a melyet ne volna kész meg-hozni azért, hogy hajóhadát az idő előmenetelének és a haditudományokban tett haladásoknak meg-felelő magaslatra emelje, s méltóvá tegye azon állásához, melyet Olaszország Európában elfoglal, és azon küldetéshez, melyet hajóhadának betöltenie most és jövődében feladata. Midőn e hajóhadat ott láttam himbálózni a tarenti öbölben, ezt írá-m önnök: „Az Adriai tenger királynője fogva van; a királyság szabad és a miénk!“ Akkor messziről se gyanítám, hogy az ágyut, melyeket láték, ha-sználók egy régi nemzetségi kastély bronzal bevont faágyúihoz; hogy a hajók helyiségei üresek vá-lának; hogy nem hiányzott a lökészet, és hogy ezen tengeri szörnyek közsén hiánya miatt nem valának képesek helyből kiindulni!

Bizonyosnak mondatik, hogy midőn Persano a hajóhad parancsnokságát átvette, s látta annak szomorú állapotát, így kiáltott fel: „Itt ugyan ked-ve lenne az embernek magát föbelőni.“ Azonban jobban meggondolva a körülményeket, okasabbnak tartotta segédeszközökről gondoskodni, s hozzá is fogott a dologhoz.

Az előbbi tengerészeti miniszter helyébe igen értelmes és erőyes férfi, Depretis tétetett, s há-rom hét alatt elő volt minden teremtvé: ágyut, lö-szerek, közsén, gépészek, matrózok, eleség, szóval minden a mire szükség volt, előszereztetett a helybe vitetett. Persano teugnagy még többet kívánt, ke-velette azt, a mi már megvolt, s ugy vélekedék, hogy azzal még nem lehet a tengerre ereszkedni. Mind a mellett elment Tarentből Anconába, hol az ég-hajlat tődéb s a közlekedés könnyebb. Az tény, hogy Persanonak nem volt a hajóján gépészei, a coaks meggyult a hajó belsejében s a legénység nagy zavarba jött, attól féltében, hogy a hajó majd a levegőbe reptül. Hanem azért Persano mégis eről-tette a dolgot és ment a hajóhaddal az ellenség elébe.

Kétféle hadmivélet látszék ajánlatosnak: Tri-estet megtámadni, vagy Velencze ostromzárolásá-hoz fogni. Én azt tartom, hogy nekünk nincs szük-ségünk Triestre, s hogy ezen várost szépen oda-engedhetünk nem Austriának, hanem a németisz-veletének, ha hogy nem volna még jobb szabadvá-rossá, olyan hansavárosféltévé nyilvánítani. Hanem hijába, már mi csak követeljük Triestet akár joga-san, akár jogtalanul, mintán Olaszország természe-tea határának az Alpések déli lejtőjét tartják a Mont Cenisről a Quarneroig. Egészen egyszerű do-lognak látszék tehát, hogy Persano ezen város alatt fog megjelenni, s igyekezni fog azt hatalmába ke-riteni. Azon akadályokat elháríthatja volna utjából, melyek a Velenczehez tenger felől közlekedésnek útjában vannak. Akkor aztán Cialdini és Persano által vizen és szárazon egyszerre megtámadatva, nemokára kénytelenek lettek volna az osztrákok feladni az adriai tenger hajdani királynőjét.

Azonban másként történt. Persano talán ugy gondolkozott, hogy Austriától el kell venni Dalmá-tiát, ha megvetőleg s mintegy kihívólag Velenczé-be zárkozott. Annyi tény, hogy Persano San Marco hajdani köztársasága volt tartományának — Dal-mátiának — egyik előszigetét tűzé ki elfoglalandónak.

Lissa szigetnek — mely sok téképen ki sinoz jelölve — igen kétséges a fontossága. Persano a közvélemény nyomásának, mely őt titlenséggel vá-dolá, engedvén, ezen sziget ellen intézett támadást. Villámsebességgel dolgot akar végbeinni, bátorságát kívánta kiütnetni, a mit senki se vont kétségbe; egy szóval feltűd dolgot akart végbeinni. Tegett-hoffal megküzdött; s a mi lett az eredmény? Mind-nyájunknak vérzik a szíve, s a lelkeink szomorú-ságban usznak. A távirati jelentés, mely tegnap ezen csatáról tudósított, inkább vereség palástolásának, mint győzelem hirdetőjének látszik. Már az magá-ban vereségre mutat, a mit a jelentés bevall. A tengernagyji hajó, az a felséges és dűsan kiállított „Re d'Italia“ elstlyesztve! a „Palestro“ légbe rö-pítve! s a bajoraj maradéka kétségkívül megrou-gálva; a hajóhadunk mindenhatóságában vetett és az ellenség hajóhadát csekélyebb tehetségűnek tar-tott bit megemmelítve; az Adriai tenger feletti uralkodás vitéztül kétségessé téve; a hajóhadnak Velencze elleni actioja meggyengítve s egész azon pillanaig elhalasztva, a mig a szenvedett veszte-ségek kipótolva s a többi hajókon esett sérülések kijavítva nem lesznek stb.

Nem lehet azt leírni, hogy milyen félelem lepte meg, tegnap óta a turiniakat. A sürgöny szer-kezete még növeszti a tény valódi szomorító minő-ségét. Azzal vigasztalnak bennünket, hogy az el-lenségnak is nagy veszteségei vannak. Dehát mit ér az! Mit nyertünk roppant veszteségeink fejében? Ha ezen nagy szerencsétlenség által legalább Tri-

estnek jutottunk volna birtokába; legalább a lagn-nák utja nyílt volna meg előttünk, áldást monda-nánk rájuk. De hát a legjobb esetben is, ugyan mit csináltunk volna azzal a szigettel az Adriai tengeren?

Ugyan Petrucelli della Gattina írja Rovigoból a „J. des Debats“-nak: Tiszteink szégyenlik ezt a lábátársító háborút, melyet viselünk, a nélkül, hogy Velenczehez így kell jutnunk. Megvallom, hogy Olaszország hadjáratát magam is bevégzettnek tar-tom; ismerem az olasz Pindarismust, s nem jól esik rá gondolnom. Azt lehetne most nekünk mon-dani, hogy nem igen teljesítettük kötelességünket azzal, hogy egy olasz tartomány felszabadítására fegyvert ragadtunk, s hogy olyan vitézek vagyunk, kik felszedik azt, a mit más elhullatott.

Nyilatkozat e lapok f. é. 83-dik szá-mában megjelent hivatalos pályázatra.

(Folytatás és vége.)

4. Mert maga az aussei erdészeti iskola Morva és Szilézia magán erdőbirtokosaitól is csupán a morvai és sziléziai erdészeti érdekeikért van alapítva s azoknak megfelelőleg szervezve, miért az önité-letre még kevésbé fejlődhetett fiatal emberek csu-pán azon vidék viszonyának megfelelő elméleti és gyakorlati ismereteket szerezhethetvén, egyoldalu ta-pasztalatokat és tanokat sajátíthatnak el, melyek felszeg és betanulás utáni alkalmazásá-val sokkal több esetben tesznek kárt, mint akár csak látszólagos hasznát is. Ennek igazságán nem kétkelhetünk, ki tudja, hogy az erdőgazdaságnál mily számtalan viszonyok fordulnak elő s ezekből kifolyólag egy tapintatos erdésznek a gazdaságtól mily különböző eljárásait kell alkalmaznia, és ki tudja, hogy Morva és Szilézia tartományok erdő-gazdasáta és Erdély e tekintetbeni viszonyai közt minő óriás különbség létezik.

5. Nem lehet céljában egy országnak, ha már ily összeget szánt egyik anyagi érdekének közvetett emelésére, oly egyéneket képezni, kik minden másutt csak is a szoros értelemben vett végrehajtó szolgál körében tartoznak, s kik hihe-tőleg csupán Erdélyben az idevonatkozó pályázati hirdetéssel is fényesen igazolt ismeretlen erdészeti viszonyok folytán lehetnének elég vakmerők magá-nosoknál az erdőgazdaságt vezetést elvállalni, de uraiknak jóhiszemű reményét súlyos és következ-ményülkben igen későn vagy soha sem gyógyítható károkkal hálálnák meg.

6. Azon összeggel nemcsak az aussei alsó-rendű iskolára és oly fejletlen ifjakat küldhetni ki, hanem az elői említett akademiák valamelyikére olyanokat is, kik az ország valamely fogymbasim-mát, vagy egy fő reál-iskolát kitűnő sikerrel vé-geztek és több reményre jogosítanak fel, hogy jö-vőben, mint értelmes szakeberek akár állami, akár magán szolgálatban hazánkban valójában hasznára lehetnek.

7. Anseba valakit gyakorlatra küldeni, ki addig erdőséttel nem foglalkozott, csak éppen any-nyi értelme van, mint ha valamely rendezettebb uradalmi erdőgazdasághoz küldenék, ezt pedig kö-zelebb is elérhetjük és ha czélzserű lenne viszo-nyainknak jobban megfelelőleg, mint amott.

8. Mert nemcsak hogy nem helyes, de még nem is illedelmes, hogy egy ország valamely kül-tartománybeli uradalomnak a régibb könnyen meg-magyarázható eljárás szerint két alárendelt miű-ségű ingyen szolgát küldjön, s hogy azok éppen az aussei erdészeti iskolához herczeg Lichtenstein uradalmaéhoz tartozó s alig 1600 holdnyi (!) erdő-területének gazdaságtát két évig tanulmányozzák.

Ugy hisszük az eddigiekben sikerült meg-mutatnunk, hogy ha nem vétkes pazarlás is, de mindenesetre felesleges és haszon nélküli pénzfo-gyaszts lenne az ország költségén az aussei inté-zetbe tanulókat küldeni. E sietve tett felvilágosítás után azonban a tks Gazdasági Egyletnek, mint e részben nálunk illetékes testületnek bátrak vagyunk még röviden azon esetre, ha hazánkól jövőre az erdészeti szaktudományok tanulására a közvagyon költségén ifjakat szándékoznak küldeni, követ-kező szerény véleményünket előterjeszteti.

Méltóztatassék oda batni, hogy olyan ifjak nyer-jék el ezen országos segélyt, kik az összes gym-nasiumi vagy reál osztályokat kitűnő sikerrel vé-geztek, s mint ilyenek szánják magukat e pályára.

Hogy azok ne egy ilyen, magasabb erdészeti tekintetben semmi jelentőséggel sem bíró iskolába küldessenek, hanem a fennebb említett akademiák valamelyikére, miután az erre szánt szép összeg ezt is megengedi.

Kíváncos volna egy előre, hogy az ország több jelesebb gyermekeinek jutna-e segély az ön-kiképzésre, ezen összeget akként osztani fel, hogy egyes adomány 300 forint legyen. E részben csak azt hozzuk fel, hogy a selmeczi erdész akademián egy ily, a kormánytól engedett, segélyzési összeg 210 forint tesz. Egyébiránt bátran ide írjuk még, hogy az aussei elméleti taura küldendő 1200 frtal a két tanuló helyett Selmecze legalább is háromt küldhetni, s a kik a mellett, hogy ott igen tiszte-ségesen élhetnének, még szép összeget fordíthatná-nak arra is, hogy a legjelesebb szakkönyvekből a tanulási idő alatt a mulhatlanul szükséges jó segély-forrásokat szép mértékben megszerezzék.

Ha a gyakorlati-ismeret-szerzésre szánt ös-zeg jövőre is csupán arra szándékoztatnék fordít-atni, akkor igen helyes intézkedés lenne, hogy ezt csak is azok kapják, kik valamely erdészeti aka-demiát már elvégeztek és lennének kötelesek a gya-korlati két év alatt az erdészeti államvizsga leté-telég ezen segélytől gyámoltatván legalább is két különböző helyen — vagy a körülmények szerint több helyt is — Erdély vagy Magyarhon erdőgaz-daságtát megismerni. Akár adassék ez összeg er-dészeti utazásokra olyanoknak, kik az államvizsgát már letették, s kik így képesek a külföld jelesebb erdészeti intézményeit a honban előnnyel alkal-mazásba hozni.

Végül az e tárgyban érdekelhetett ifjak, szül-
ők és gyámokok tájékoztatásul röviden még ide írjuk, hogy ezen a Lichtenstein hg morvaországi uradalmanak egyik helységében az ötvenes évek alatt alapított erdészeti iskolában az erdélyi ifjak (ha már csakugyan ilyenek ott voltak) legkisebb kétfel nélkül az egykori szebeni helytartóság, hogy többet ne mondjunk, felszeg intézkedésére küldet-tek. Öszintén tudatjuk, hogy ha tán a fényes pá-lyázati-díjtól elámitott, nem csupán a hirdetemé-nyben kívánt kellekkel bíró ifjak, de felgymanasiu-mot vagy reál-iskolát végzett, s tán éppen tudomá-nyos szakmiveltésre törekvő egyének akarnak pá-lyázni, ezek keserű megalódással fogják az iskola megismerése s annak végzése után is tapasztalni, hogy életpályájukat tökéletesen tévesztették, ha va-lamely erdészeti akademiát még el nem végeznek. Tanulótarsaik közmiveltéssel s leguagyobbára az e néven ismeretes Büchsenpannerekből állanak, kik nem fényes 600 frtnyi ösztöndíjt, hanem saját fe-leiktől 105 frtból álló évi segélyt kapnak. És mit mondanak még hazámfiak, ha azt is megsugom, hogy Ausseban a cseh nyelv tanulása is a kötele-s tárgyak egyike.

Mindezekután a tks Gazdasági Egylettől a közügy érdekében a legmelegebben és teljes tisz-telettel kérjük kieszközöletni, hogy ha a fels. kir. kormányssék az ország érdekeinek emelése tekin-tetéből ezen igen kívánatos bölcs intézkedést jövőre is foganatosítani czéllozza, kegyeskedjék akkor ezen országos főhatóság ne az ismeretek ugyszólva leg-első kezdő fokán álló tanulókat, vagy éppen a ta-nulási pályát korábban félbehagyott ugynevezett iskolakerülöket küldeni egy helyi érdekekre alapi-tott alsórendű iskolákba, hanem a tudományos mi-veltség alapjául megkivántató és felsőbb iskolákat végzett jöreményű ifjakat valamely erdészeti aka-demiára, mert csak is így és ilyenekről remélhetni, hogy az ország érdekeinek később hasznos szolgá-latot tehetnek, valamint szintén csupán ilyen ifjak remélhetik azt is, hogy munkás fáradságuk és szorgalmuknak a polgári életben jutalmát nyerhetik.

Pozsony, július 19 kén, 1866.

Bedő Albert,

a magyar erdészeti-egylet titkára.

Kegyes adakozások.

A „K. Közlöny“ szerkesztőségéhez, a mint időszertint közölve volt, a mezőszégi inségesek ré-szére követendő adakozás folyt be:

- 1) Báró Bánfi Jánosné 6 nagysága 10 frt.
- 2) Dr. Szőcsné magán iskolája növendékei-nek gyűjtéleke 40 frt.
- 3) Egy magát meg nem nevező adományának e czélra szánt része 5 frt.

Ezen összesen 55 frtra menő összeget szer-kesztőségünk jelen hó 4 kén fősípn b. József Lajos ur ő nmítgához küldötte be további intézke-dés végett

Ugyan a magát meg nem nevező adakozó rendelt a magyarországi szülőkökdők részére 10 fo-rintot, mely összeget e hó 4 kén a „P. Napló“ szerkesztőségéhez, szintén rendelt a bnkovinai s moldovai szülőkökdők részére 8t 8t frot, a mely ösz-szeget ugyan e hó 4-kén a főtisztelendő s mltos református plébóp Nagy Péter urhoz tettük át to-vábbi intézkedés végett. E névelten adakozótól a székely segélyezési egylet javára szánt 5 forintot ez alaphoz csatolandjuk.

A „K. Közlöny“ szerkesztősége.

Bukovinában, Andrásfalván, aug. 1.

A „K. Közlöny“ szerkesztősége küldeményét 101 frt o. é., mint főtisztelendő Ágoston Károly, katolikus lelkész ur, által gyűjtött könyvradományt Gyergyó-Szent-Miklósról kezembhez vettem, és ugy intézkedtem, hogy azon összegből adassék mind katolikusoknak: 1) Andrásfalván 20 frt, 2) Hadik-falván 25 frt, 3) Istensegitsben 25 frt, 4) Fogadj-istenben 10 frt, 5) Józseffalván 20 frt. A mi a fennlevő 1 frtból postai kiadásoktól fenmarad, az is valami szegény katolikusnak fog adani 1 frt, együtt 101 frt o. é. és az illető nyugtát az általános számlát mibamarább lehet beküldésekor, mulhat-lanul be fognak küldetni. A jó Isten b ő áldása le-gyen az adakozóknak és a nemes szívű gyűjtőnek jutalma.

Bíró Mózes,

ev. hh. lelkész.

Értesítés.

A felséges kir. fő kormányssék f. év. július 25-ről 17479. sz. a kelt rendelete folytán ezennel közhírré tétetik, hogy a kolozsvári császárdijakra nézve a nevezési zárnáp e folyó 1866 dik évben

— mint ez a múlt s az előtti évben is elrendeltett — szeptember 1-éig meghosszabbítottott.

Kolozsvár, aug. 3. 1866.

Halmágyi Sándor,
lovaregyleti titkár.

Különfélék.

— Császárné ő Felsége külön vonattal a bécs-budai vasúton 4-én reggel Budára érkezett.

— Ő Felsége f. évi júl. 26-ikáról kelt legf. elhatározással Lónyay Menyhértnek a magyar földhitelintézet elnökévé való megválasztását legkegyelmesebben helyben hagyni méltóztatott.

— Kimutatás a kolozsvári kisegítő pénztár-egylet forgalmáról július havában 1866.

Bevételek:

Pénztármaradék a m. hóról	8,302 ft	1 kr.
46 új tag 177 részvény után 5 ft	885	"
Havi, rendes és rendkívüli betételek	41,357	" 35 "
Könyvdíjakban	71	" 30 "
Kamat, provisio és váltódíj	3,980	" 50 "
Bélyegdíjakban	222	" 50 "
636 tag által visszafizetett kölcsön	231,720	" "
A bevételek összege	286,538	" 66 "

Kiadások:

626 tagnak kölcsön	227,520 ft	— kr.
Tiszviselők fizetése	339	" 67 "
Irodai kellekek	4	" 45 "
Bélyegre	220	" "
Nyomatvány	25	" "
Tőke-visszafizetés	34,396	" 2 "
Pénztármaradék	23,983	" 52 "
	286,538	" 66 "

Kolozsvárt, július hó 31. 1866.
Taufner Ferenc, Gelch János, Wagner Frigyes,
igazgató, könyvvezető, pénztárnok.

— Szász Régenben Erdélyi Soma székési ref. lelkész nássa alkalmával, székési birtokos Ilyés István indítványára a Sz. Régenben építendő templom számára vallásos adakozás történt. És pedig adott Ilyés István 5 ft, Korin János lutheranus lelkész 5 ft, Nagy Albert beresztelki segédlelkész 5 ft, Demeter Endre sz. régeni plebános 2 ft, Erdélyi Samuel ref. lelkész 1 ft, Urbán Mihály városi tanácsos 2 ft, Prohászka Albert rendőrség 1 ft, Osombor János ref. lelkész 1 ft, Nagy László beresztelki lelkész 2 ft, Hadnagy Károly tanító 1 ft, Ilyés Albert 1 ft, Nagy Mihály tanító 1 ft, Hegyesi Erzsébet urnő 5 ft, Csiki Dánielné 3 ft, Erdélyi Soma ref. lelkész 3 ft, Molnár Dániel ref. lelkész 1 ft, Molnár István ref. lelkész 5 ft, összes adakozás 50 forint o. é.

— A szombaton este érkezett lapok egy sereg hirt hoznak a magyar emigráció az elmulandó hadjáratról való összeköttetéséről, sőt Klapka tetteges kísérletéről, mely utóbbinak valóságát a „P. Napló“ kérdés alá vonja. Előutunk csodálatosnak tetszik, hogy ezen hírek egyszerre éppen most merülnek fel, s ugyanez időben a félhivatalos színi lapok arról kezdenek beszélni, hogy a magyar országgyűlés összehívására még egy kis időháladék kell. S ugyan egyidejűleg írja a „P. Napló“, hogy egy császári herceg volna kinézve Magyarországra katonai főparancsnoknak. Az emigrációról való hírek a következők:

— Klapka vágvölgyi vállalat. E cím alatt következő cikket közöl a „Wanderer“ júl. 31-ről: „Éppen most meglepő hírt veszünk egy megbukott betörési kísérletről, mely tegnap és tegnapelőtt (július 29. és 30.) történt, a magyar határon, a vágvölgy felé. Arról értesítnek t. i. hogy Klapka tábornok, egy állítólag magyar önkéntesekből álló csapat élén, a jablunkai hegysorosan át Trenches megyébe tört. Megbizható forrásból vett értesülésünk szerint most már kétségtelen, hogy a porosz hadműveleti tervben benne volt a magyarországi betörés, és ez országban forradalomnak előidézése. Sőt nem is tagadták porosz katonai körökben, hogy a háború tovább folytatása esetére, a porosz főhadiszálláson jelen volt Klapka tábornok arra volt kiszemelve, hogy a forradalom szövetségét Magyarországra vigye. Nagyon világosan szól e mellett az a tény, hogy a magyar hadifoglyokat szigorúan elkülönítették a porosz táborban a többiek től; mert miért kellett volna Poroszországnak, a magyarokat külön helyiségekben tartani, ha velük az említett cél nem akarta volna kivinni? A közbejött események a háborúnak azok által előidézett félbeszakítása természetesen megváltoztatta a porosz főhadiszálláson ide vonatkozólag készített terveket. — A cél úgy is el volt érve, s annál fogva elmúlt szüksége a kéznél tartott eszközök alkalmazásának. — Klapka tábornok pedig egyszerre csak azon vette észre, hogy félretessék mint oly eszközt, melynek nem tudják többé hasznát venni; azonban az erélyes ember, úgy látszik, nem tűrte ezt, s így történt aztán, hogy saját erejével kísérelte meg a bizonyos eshetőségekre készen tartott coup kivitelt. De neki is meg kellett, saját kárára tanulnia az emigrációk között sorsát; mert nem gondolta meg, hogy Komáromból elutazta és jablunkai betörése közt 17 év folyt el. Kiábrándult, gyorsan ábrándult ki, s a családja remény, mely őt e lépésre indította, csakhamar szétfoszlott előle. Mint nekünk írják, az egykori honvédtábornok alig érzett magyar földet lába alatt már megfordulni és Oderberg felé bátrán kényszerült összeolvadt csapatával. Nem annyira a magyarok fogadása, melyet

nem volt alkalmá bevárni, hanem leginkább társai többségének magatartása, kik az eléjük tett magyarországi kirándulást talán csak jó alkalomnak tekintették a porosz foglyokból való kiszabadulásra, s mihelyt lábukat magyar földre tették, élénken kezdték illető ezredeik hollétéről kérdőzködni, kényszerítette vezérüket gyors visszavonulásra. Reméljük, hogy e rövid intermezzo mind a porosz kormányn, mind Klapka tábornokot meggyőzte arról, hogy tendenciák és operatívákra a magyar föld még mindig nem alkalmas.

— Az új „Fremdenblatt“ hítes kiüföből a következő tudósítást meríti. Kossuth és Klapka júl. 26-án Reichenbergbe érkeztek és a Frank vendéglőjébe szálltak. Azon napon Kossuth mintegy 30 sürgőnyt kapott Berlinből, 26-ról 27-re viradó éjjelen mindketten Prágába jöttek Reichenbergből és onnan rögtön Nikolsburgba indultak.

— A „Schles. Zig“ írja továbbá Glogauból júl. 26-ról: „Az osztrák foglyok közt mintegy 5400 magyar van. Azon igyekeznek, hogy a magyarokból szabadcsapatot alakítsanak. Egyenruhájuk kék nadrág veres zsinorral, kék zubbony veres jeggyel, sötét kék mente és veres Garibaidi szipa. Vetter tábornok hétfőn este meglátogatta a tábor. A tők a leirt módon volt öltözve, azon különbséggel, hogy atilláján arannyal himzett veres galér volt. Vetter még kedden este Neissébe utazott. Ellenben szerdán Stevesly (?) alezredes és Czech lovas kapitány érkezett meg az alkudozások végrehajtására.

— Meisséből júl. 26-án írja egy porosz lap: „Két hét óta majd mindennap szállítanak ide foglyok és felgyűlt sebesült magyarokat. Az alakulók felében levő magyar legio általános figyelem tárgya kezd lenni. Klapka, Vetter, egy gr. Bethlen stb. itt vannak, valamint bizonyos Üchtritz gróf is. Már korábban nagy verekedések folytak az itteni sátras táborban az újonnan felekedtek és a korábban a császár hűségére felekedtek között, kik az új esküt letenni nem akarták. Azért csak előbbiek maradnak a táborban, hová a többi érkezők is hozatnak, minthán a vasúti állomásnál szemlét tartanak felettük a nevezett tisztek. A ki be nem akar állni, máshova viszik. Így eddig (26-ig) a beállítottak száma 1500-ra megy. Különbön a beállítottakkal jól bántak, pénzük bőven, s szabadon járnak-kelnek — egy hét óta munkákra sem kényszerítik — a be nem állottakat sáncmunkákra fogják.

— A cholera már Bécs tájékán is kezd mutatkozni, minél fogva a múlt évben ott megalakult egészségügyi bizottmány most ismét megkezdte működését. Mint a „Presse“ írja, és mint a Szakolczáról kapott mai levelünk tanúsítja, a porosz hadsereg a cholera elleni magával hozta. Malaczkán valamint Stomán is már több áldozatot kívánt volna a ragályos kór.

— A ville franchei kertlet egyik falvában sajátságos tünemény fordult elő. Egy asszony, ki szép reményekkel nézett előre, az állapotában annyira meg talált csodálni egy néget, hogy a nem sokára aztán született kis leánya testének egy része oly fekete mint a négeré. Maga az arc is félig fehér, félig fekete, oly módon, hogy az egyik arcfél tökéletes néger, míg a másik fehér. E tünemény dacára a kis leány igen szép és egészséges.

— Vasúti közlekedés. A délkeleti államvasúti vonalon a szokásos esteli vonatok Pest és Bécs között ismét közlekednek. A Morva-hid elkészültéig, az utasok pallón kelnek át a folyón.

— A múlt napokban újabb szerencsétlenség történt a győr-bécsi vonalon. Az a szörnyű jelenet adta elő magát, hogy egy utazó teste — fő nélkül omlott vissza a vagonba. — A beldolgotnak ennérlve nézegetett ki az ablakon, s nem vevé észre, hogy a mozdony az ismeretes alagútszerű helyhez jutott, melynél feje a kapu falába ütközött, még pedig oly erővel, hogy azonnal elvált a testtől.

— A pesti nyersbőr-árú-egylet megalakulása. A Heller Z. úr által alapított pesti nyersbőr-árú egylet f. évi július 30-án megalakult, s a legközelebbi idő alatt megkezdte működését. Az itteni csizmadiai részvéte örvendős módon mutatkozik és mindenesetre még élénkebben fog alakulni, ha az előnyök, melyeket ezen egylet minden tagnak nyújt, megfelelő méltánylásra találандnak.

— Az oroszok is lépést akaráván tartani a többi nemzetek tudományosságával, minden irányban példás munkásságot fejtenek ki. A szentpétervári földrajzi társulat Turuscsau vidékére tudományos kirándulást rendez, hogy a Jenisei alsó folyamát, partjait és torkolatát megvizsgálja. E kirándulás vezetője Lopatine, az ismeretes mérnök, ki ott egyszersmind régészeti és földtani tanulmányokat is teend. Egy másik társulatnak az a feladat jutott, hogy Olekmink és Nertschinsk kerületek közlekedésére alkalmas utvonalt keressen. Lomonoffov a baikaltuli tartományba utazik, hogy az ottani ásványos vizeket vegyészeti kutatás alá vegye.

— Adoma. Két év előtt Gitschin környékén egy fényképező tartózkodott, ki igen szorgalmasan photographirozta a vidéket. A múlt hó elején a kis városkába, hol a photograph lakott, megszálló poroszok érkeztek. Lehet gondolni annak az embernek bámulatát, a kinek a photograph lakott, midőn lakóját porosz ezredesi ruhában látja meg. „Hogy lett ön ezredes?“ kérdezték tőle, mire azt felelte: „Kérdezzék inkább, hogy lettem photograph.“

Politikai hírek.

Austria. Bécs, júl. 31. Az új „Presse“ Znaimból megkapja a fegyvernyugvásról szóló hirdetményt, mely ott júl. 30-án német és cseh nyelven közzétetett. Pontjai következők:

1. §. A fegyvernyugvás ideje alatt a királyi porosz csapatok megszállva tartják azon területet, melynek nyugot felől Egeren, Pilsenen, Taboron, Nauhauson, Zlabingsen, Znaimon keresztül hánódik a határ vonala, befoglaltatván a nevezett helyek is. Délfelől a Thaya képezi a határ vonalt a Morva vízébe beömléseig, kelet felől pedig az imént nevezett folyó föléle Napajediig, onnan pedig Oderbergig fölfelé nyúló egyenes vonal.

2. §. A várak melletti demarcationalis vonalt állapítja meg.

3. §. A poroszok rendelkezése alá bocsátja a Meissau, Scheiteldorf, Wittingau helyeken keresztül Tabor felé nyúló katonai utat, mellette két mért földre kiterjeszkedő beszállásolási joggal.

4. §. Szól a közlekedési vonalon belüli közlekedési eszközök használatáról.

5. §. A cs. hadsereg mozdulataira vonatkozik.

6. §. A betegeknek és a betegek ápolása végett azon területeken, a honnan a porosz csapatok kivonulnak, hátramaradó orvosoknak és hivatalnokoknak meghagyatnak a jelenleg általuk használt helyiségek. Ezenkívül osztrák részről biztosítottak a helyhatóságok támogatásáról, az élemezésről és szállítási eszközökről. A betegeknek hazájukba visszaszállítását, melyről porosz részről minél előbb gondoskodva lesz, sem a fegyvernyugvás alatt, sem annak letelte után nem szabad akadályozni.

7. §. A porosz kir. csapatok élemezéséről az általuk elfoglalt országrészek gondoskodnak. A poroszok pénzadókat nem fognak szedni.

8. §. A cs. kir. államvagyon, a cs. k. raktárak és készletek, a mennyiben a fegyverszünet előtt még nem vették be birtokba, porosz részről nem foglaltatnak le.

9. §. A cs. k. kormány gondoskodni fog arról, hogy polgári hivatalnokai minél előbb visszatérjenek állomásaikra, a porosz hadsereg élemezésénél közreműködendők.

Francoziaország. Páris, júl. 29. A szombati „Patrie“ írja: „Szászország állítólag az észak-német-szövetségbe foglaltatik. Bajorország, Württemberg, Baden, Hessendarmstadt megtartják teljes autonómiájukat, azon jogosultsággal, hogy confederatioi szerződéseket saját akaratuk szerint köthessenek, A kül-olaszországi fegyverszünet alapjai állítólag: Szavazati jog alkalmazása Velencében és az államadósság aránylagos átvállalása Olaszország részéről.

A „Constitutionnel“ szerint a Nikolsburgban létrejött egyezmény alapjai állítólag következők: „Austria integritása, Velencét kivéve; Szászország integritása. Austria elfogadja az észak-német szövetség alakítását Poroszország vezérére alatt. A déli államok megtartják nemzetközi független létüket és szabadságukat, és egy csoportosulnak, mint akarnak. Austria hadikárpótlást fizet Poroszországnak.“

A „Mem. Dipl.“ erősíti, hogy „a békealkudozások már júl. 25-én a legjobb úton voltak, midőn Poroszország a hadikárpótlásra vonatkozólag tulzó követelésekkel állott elő. Ugyanez lap arról értesít, hogy Austria a maga német-szövetségével az új délnémet unio alapjaira vonatkozólag teljesen egyetért. s hogy ezeket Pforden ur felviszi a békeprelimináriákba.“

Olaszország. Florenz, júl. 29. Ricasoli Ferrarába utazott, hol nagy hadi- és ministertanács fog tartani. Govone tábornok, ki az alkudozások vitelére Nikolsburgba küldetett, a közlekedés hiányossága miatt még nem kaphatta meg utasításait. Ezen utasítások urban vannak s gróf Barral berlini követ megbízást kapott, hogy Olaszország nevében fogadjon el a négyheti fegyverszünetet, s a békepreliminárés gyantát fogadtassa el Austriával azon feltételeket, melyek Francoziaország és Olaszország között legközelebb megállapítottak.

A „Corriere Mercantile“ azt mondja, hogy „az olasz hajóhad a csatában minden vezénylés és felső parancs nélkül volt. A tengerészek egyetlen jelt sem adott és minden hajóparancsnok önmagára volt utalva, míg az osztrák hajóhad kitűnően volt vezérelve. — Az Anconába érkezés igen szomorú komor pillanatot nyújtott. Nem látszott meg rajtuk a győzelem. A legénység le volt verve, és nyíltan bevallják, hogy egyedül Persanót sújtja a vád, hogy a „Re d' Italia“, a „Palestro“ és a „Varesse“ elveszték.“

Garibaldi meg van hiva a főhadiszállásra. Újabb tüntetések folytán Anconában Persano és Angioletti ellen, Persano és a tengerészeti legénység a hajón maradásra utasítottak. A hiv. lap egy jegyzékben elégtételt ígér és nyugalomra int, midőn mondja: hogy a hamis hadijelentések nem a kormány, hanem a parancsnok által készítették.

Németország. Karlsruhe, júl. 29. Baden nagyhercege szeljelhatalmazottja Mantenfelhez utazott, azon megbízatással, hogy Baden és Poroszország között fegyvernyugvást kössön. A másik teljhatalmazott Nikolsburgba megy, a fegyverszünet és békeelőzvények feletti tanácskozásban részt venni.

A „Zeid. Corr.“ írja: „A béke valószínűleg már legközelebb meg lesz kötve. Az államaitól

távollevő fejedelmek jövő állását maga a király fogja velük szabályozni, mivel a megszállott területekkel nem lehet egyenlően bánni. A bádeni nagyhercegnek Dél-Németországra vonatkozó közvetítése valószínűleg kedvező eredményre fog vezetni.“

A berlini „Volks Zig“ már sürgeti a német császárnak az 1849-ki birodalmi alkotmány alapján való kiküldetését. — A német nemzeti egyletre nézve végre felviradt az óhajtott nap, hogy élénk munkásságot fejtsen ki. Hannoverben sikerült a nemzeti egylet befolyásának Poroszország oltalma és határozott befolyása mellett izgatást léptetni életbe a mellett, hogy a királyság, vagy legalább bizonyos részei bekebeleztesse. Stade és Leer városok élékölői a napokban emlékiratot küldtek Berlinbe, melyben Ostfrieslandnak Poroszországhoz csatoltatását különösen kéri; Nassauban is hasonló irányban működik a nemzeti párt. Az ottani „iparos előkelők“ küldöttséget indítottak Berlinbe, s hogy ott szívesen meghallgattatnak, az kétségtelen.

Badenben a kabinet egészen porosz szemlében alakítottatott át. Az államminiszterium elnöke Mathy s egyezersmind a kereskedelmi és pénzügyi tárcát is ő kezeli, Joley belügy- s ideiglenesen igazságügyminiszter, Freidorf b. a külügyet veszi át; Ludwig és Nuslin megmaradnak.

Berlin, aug. 3. Bismark felszólította a délnémet kormányokat, hogy a békealkudozások megkezdése végett küldjék képviselőiket Berlinbe.

A csütörtöki „Norddeutsche Allgem. Zig.“ az északi Németországban történendő területváltozásokról szólván, ezeket mondja: Poroszország jogosítva van, a legyőzött államokat bekebelezni; ez megfelelő éppen egy nemzetközi jognak, mint a politikai tekinteteknek. Az előzőtt fejedelmek egy congressus összehívására vonatkozó eselszövényeit az északi hatalmak ügynökei erélyesen támogatják, de a francia kormánytól azok eredménytelenek maradtak.

A porosz hivatalos „Staatsanzeiger“ közli — végre — a júl. 26-án megállapított és jóváhagyott békeelőzeteket. Ezen hivatalos közlemény szerint tehát csakugyan való, hogy Austria mindkét német-szövetségből ki van zárva, míg az északi és déli szövetség egymással nemzeti összeköttetésben leendő.

A békeelőzetek főpontja a „Staatsanzeiger“ távitt közleménye szerint, így hangzanak: „Austria elismeri a német-szövetség feloszlását, s beleegyezik Németországnak Austria nélkül szervezésébe. A császár megígéri azon szoros szövetség elismerését, melyet Poroszország Majnától északra alapítand, s egyetért arra nézve, hogy a Majnától délre fekvő államok egy uniót képezzenek, melynek az északi szövetséggel leendő nemzeti képviseltetése további kölcsönös egyetértésnek marad fenntartva. Az előzetek pontosan megfelelnek a francia közbenjárás javaslatának. Austria ennél fogva ellenvetés és részvét nélkül beleegyezik Németország újraszervezésébe. Austria nem tartozand a déli uniohoz. A nemzeti kapcsolat északi és déli Németország között, nem zavartatik a majnai vonal által.“

Minthán aggodalmak keletkeztek a miatt, hogy a végleges béke megkötése kései fog, mivel a béketárgyalások csak „néhány nap múlva kezdődnek“, a félhiv. „Oest. Zig.“ kijelenti, hogy ezen aggodalomnak nincs alapja. A béketárgyalásokat ratificált békeelőzetek előzték meg, s ennek szolgálnak alapul, s mint az idézett lap biztosan hallja, az előzetek minden lényeges pontot kimerítőleg és tüzetesen elintéztek.

Spanyolország. A spanyol forradalmi párt Amadeo olasz királyi hget akarja Spanyolország trónjára emelni. Ha ez megtörténne, bizonyos új kötelék fogna az lenni Spanyolország és Portugália közt, a mennyiben a most uralkodó portugali király felesége és Amadeo hg testvérek.

A cubai felkelésről a „Herald“nak Newyorkból július 11-ről ezt írják: „Igen valószínű, hogy Spanyolország el fogja veszteni minden birtokát a nyugati vizeken. Peru, Chile, Bolivia, Ecuador, Venezuela és a columbiai egyesült államok katonai szövetségbe léptek oly célból, hogy Cubát kiragadják Spanyolország kezéből, mely egyezség szerint a megnevezett államok közül a három első pénzt, a többi katonát adna e cél eléréséhez. E tervet természetesen nagyon elősegíti a cubai nép elégedetlensége. A valóságos lázadás első jelei Puerto Principe-ben mutatkoztak, június utolsó napjaiban; a helyőrség szaporítottatott, s a h. hó elsőjén nyílt felkelésre és harcra került a dolog. A spanyol ezredes megöletett, több tiszt megsebesített, s spanyol gyalogságból három század átment a felkelőkhez. E hiv. Havannában roppant rémületet idézett elő, s azonnal küldettek újabb csapatok Puerto Principebe. De az alatt a felkelők is erősödtek 2000 emberrel, kiket chilibi gőzösök szállítottak partra Nuevitas mellett. Ugy hallani, hogy két perui páncélos hajó van a cubai vizeken, s e szerint makacs harcra lehet számot tartani.“

Moldva-Olahország. A júl. 31-ki „Romanu“ előrebocsátván a nálunk már ismeretes sürgönyöket, hogy t. i. július 28-án a tonloni flotta egyszerre csak ismeretlen irányban megindult sat. — folytatja: „Mint látható, a külföldi hírek eléggé jelentékenyek. Hova mehet az a páncélos francia flotta? Ki biztosít arról, hogy a porosz meg fog elégedni az Austria által felajánlott kárpótlással? Részünkről nem hisszük s így a békében kételkedünk. S ha a béke létre nem jön, mit fog tenni Oroszország? mit fog tenni Francia-, Angol, Ma-

gyarországi és a keleti szláv népek? Nagyon vigyázzunk, mert sorsunk elhatározása sokkal inkább saját kezünkben van ma, mint volt bármikor máskor.

Ujabb. Berlin, aug. 1. A „Zeidler Corr.” írja: A legutóbbi eseményeknek a Francia- és Poroszország közti jó egyetértést meg kell szilárdítani. Mindkét hatalom érdekei eszközlik közlekedésüket; mindkét hatalom elismeri és uralkodik egyidejűleg az új kor kívánalmait fölött. Az ő egyetértésük legjobb biztosíték a haladás és polgárosítás biztonságára nézve.

Karlsbad, aug. 3. A porosz király egészsége iránti tekintetből, Austria Karlsbadot ajánlotta a békealkudozások helyéül. A király f. hó 9-kére váratik ide.

Mainz, aug. 2. A fegyverszünet itt még nem jött létre, azért a Rajnán való hajózás újból megszüntetett.

Florenz, aug. 3. A hivatalos lap írja, miszerint Olaszország beleegyezett a négyheti fegyverszünetbe. Velenczének Olaszországgal feltétlen egyesítése — ezen lap szerint — biztosítva lenne. A batarok iránti kérdés a békealkudozásoknak van fentartva. A fegyvernagyvadás megkötése a katonai uti possidetis-re van alapítva. Egy királyi rendelet az elfoglalt tartományokban a papirkényszer-folyam hozatik be.

„A Wiener Ztg.” aug. 4 diki száma közli a cs. k. ausztriai és a porosz k. megbatalmazottak által Nikolsburgban júl. 26-kán aláírt és az u.ána következő napon mindkét uralkodó által megerősített egyezménynek az összesítő szövegét; ezek a következők:

I. Békeelőzetes egyezmény.

Ő Felsége az ausztriai császár és a porosz király — azon óhajástól lelkesítve, hogy országainak a béke jövedelmeyeit ismét visszaadják — ezen végből és békeelőzetes megállapítása céljából megbatalmazottjaiknak kineveztek:

Sz. 2608. 1866

(256)

(1—3)

Felhívás!

a b. Kemény Samuel, Szabó Farkas, gróf Haller Gábor, id. gr. Kemény István és Fejér Márton örököseikhez és br. Kemény Albert és br. Kemény Lászlónak.

Nemes Kolozsmegye id. Törvényszéke ezenel köztudomásra juttatja, hogy b. Josika Lajos és János mint felperesek gr. Bánffy Miklós és a többi M. Valkói nemes birtokosok alperesek ellen a m. Valkói havasok jövedelmére vonatkozó kérdés beigazolása végett felhívási keresetet indítván, az, mai napon 2608 szám alatt kelt végzéssel alperesekkel felelték 45 nap alatt leendő megtételére vagy pedig igényüknek 45 nap alatt beadott keresetlél érvényesítése végett közölteték; egyidejűleg pedig az elhalálozott b. Kemény Samuel, Szabó Farkas, gróf Haller Gábor, id. b. Kemény István és Fejér Márton hagyatékára részére és ismeretlen tartozkodásu br. Kemény Albert és b. Kemény Lászlóné védelmére cselekvényi gondnokul ügyv. Várad György neveztetvén ki, a kereset illető felzetei nekik kézbesítettek; azért felszólítattak a b. Kemény Samuel, b. Kemény István, Szabó Farkas, gróf Haller Gábor, id. b. Kemény István és Fejér Márton örökösei, ugyszintén b. Kemény Albert és b. Kemény Lászlóné, hogy vagy kinevezett ügygondnokot jogaik védelmére kelőleg u.ásítsák, vagy pedig — más meghatalmazottat nevezzenek meg, mivel ebbeli mulasztások következményeit csak is maguknak tulajdoníthatják.

Ns Kolozsmegye törvényszékének 1866 Julius 5-én tartott üléséből.

Sz. 2620. 1866

(257)

(1—3)

Felhívás

a b. Kemény Samuel, Szabó Farkas, gr. Haller Gábor, id. b. Kemény István, Fejér Márton örököseikhez, ugy szinten b. Kemény Albert és b. Kemény Lászlónak.

Nemes Kolozsmegye id. Törvényszéke a b. Kemény Samuel, Szabó Farkas, gróf Haller Gábor, id. b. Kemény István és Fejér Márton örököseinek, ugyszintén b. Kemény Albertnek és b. Kemény Lászlónak tudára adja, hogy ügyvéd Tompa Károly által képviselt b. Josika Lajos és János felperesek gr. Bánffy Miklós és a többi M. Valkói nemes birtokosok alperesek ellen, a m. Valkói havasokban lévő vagyon illetőleg tulajdon közösség megszüntetése végett keresetet adván be, az elhalálozott b. Kemény Samuel, Szabó Farkas, gr. Haller Gábor, id. b. Kemény István és Fejér Márton hagyaték, ugyszintén az ismeretlen tartozkodásu b. Kemény Albert és br. Kemény Lászlóné alperesek részére cselekvényi gondnokul kinevezést kérték.

Mivel megnevezett elhalálozott alperesek örökösei ezen törvényszék előtt ismeretlenek a alperes b. Kemény Albert és b. Kemény Lászlóné lakhelye ismeretlen, jogaik védelmére és képviseltetésére cselekvényi gondnokul ügyvéd Várad György neveztetvén ki, a kereset felzete nekik lett kézbesítve; erről az elhalálozott megnevezett alperesek örökösei, ugyszintén b. Kemény Albert és b. Kemény Lászlóné felhívással értesítettek, hogy a kinevezett cselekvényi gondnokot akár jogaik kelő védelmére utasítsák, akár pedig más meghatalmazottat nevezzenek meg, mivel ellenesetre ebbeli mulasztások következményeit maguknak tulajdoníthatnak.

Ns Kolozsmegye törvényszékének 1866 Julius 5-én tartott üléséből.

Szám 2807. 1866.

(252)

(3—3)

Hirdetmény.

Melynél fogva közönségesse tétetik, miként a Kolozsvár közelében fekvő Szamosfalvi összes kocsmárlási jog folyó évi Szent Mihály napján kezdőleg három egymásután következő évekre következő **augustus 19-kén** a helyszínen tartandó nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni. A haszonbérleti feltételek iránt addig is értesíthetni a főjegyzői irodában, hol az árverezés megkezdéséig írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Kolozsmegye Tisztségétől.

Kolozsvártt, Julius 27-én, 1866.

NEM HIVATALOS.

(258)

(1—3)

Árverési hirdetmény.

Hivatkozva a „Kolozsvári Közlöny” és „Korunk” közléseinek számaiban kiadott előleges hirdetményre, ezenel közönségesse tétetik: hogy már csak néhai M. Ujfalvi Sándor urak „külső monostor”-ntozában 180 szám alatt volt szép lakháza, s szinte egy hold kiterjedésű jól beállított kertje, minden benne és rajta lévő épületekkel együtt, folyó 1866-dik évi **augustus 13-kán** azaz: **hétfőn délelőtt 9 órá**n kezdve árvereztetni fog.

Tájékoztató megjegyeztetik: hogy az elárverezendő telken, a fő lak-épületen kívül, van még a monostor-utca sorában egy külön álló laképület; továbbá a teleknek a **muzeum utcára** rugó végében van megint egy külön álló laképület, s így összesen **három laképület**. Ezeket kívül: Két kocsiszin, két kamara, istálló, fűs kamarák, olaj-, fa- és szénatároló helyek sat. Az árverésre kitért nap előtt is bármikor, különösen **délután**, az épületek és kert megtekinthetők.

A telek elárverezése utáni napokon a felkelhetők fognak árvereztetni.

Addig is lehet értekezni Bánai Vitalissal, vagy Tamási Jánossal.

Ausztriai császár ő Felsége:

Saját valóságos belső titkos tanácsosát és kamarását, rendkívüli követét és meghatalmazott miniserét: nagy-károlyi gróf Károlyi Alajost, és saját valóságos belső titkos tanácsosát és kamarását, rendkívüli követét és meghatalmazott miniserét: báró Brenner-Felsach Adolfot;

Ő Felsége a porosz király:

Saját miniserelnökét és külügyminiserét: gróf Bismarck-Schönhausen Ottót, a kik, mintán meghatalmazásaik kicseréltettek, s azok jó és helyes alakban találattak, a közelebből megköendő békének következő alapvonásai mint alapok iránt egyeztek meg.

I. cikk. Az ausztriai birodalom területi álladéka, a lombard-velenczei királyság kivételével, változatlan marad. Ő Felsége a porosz király kötelezi magát, csapatait, az azok által eddig elfoglalt ausztriai területekről visszahúzni, mihelyt a béke meg leend köive, a hadikárpótlás fizetésének biztosítása végett a végleges békekötésben hozandó rendszabályok fentartásával.

II. cikk. Ausztriai császár ő Felsége az eddigi német szövetség feloszlását elismeri és beleegyezését adja Németországnak az ausztriai császári állam részvevése nélküli új alakításába. Epp ugy megígéri ő Felsége azon szűkebb szövetségi viszony elismerését, melyet porosz király ő Felsége a Majna vonaltól északra alapítani fog, és beleegyezését nyilváníttja abba, hogy az ezen vonaltól délre fekvő német államok oly egyesületbe lépjenek, melynek az észak-német szövetséggel nemzeti összeköttetése a mindkettőjük közötti közelebbi egyezkedésnek marad fentartva.

III. cikk. Ausztriai császár ő Felsége a schleswig-holsteini hercegségre az 1864. évi oct. 30-ki bécsi béke által nyert minden jogait porosz király ő Felségére ruházza át, azon mérvadással, miszerint Schleswig északi kerületeinek lakosságai, ha szabad szavazat által azon óhajást nyilváníttadják,

hogy Dániával egyesíttessenek, — Dánia részére lesznek átsegítandók.

IV. cikk. Ausztriai császár ő Felsége kötelezi magát, Poroszország számára a háborúból eredő költségek egy részének fedezése végett, a porosz király ő Felségének 40 millió tallérnyi összeget fizetni. Ezen összegből azonban ama hadiköltségek öszlete, miket az ausztriai császár ő Felsége a nevezett 1864. oct. 30-ki bécsi béke 12. cikké értelmében még Schleswig-Holstein hercegségektől követelt, tizenöt millió tallérrel, s mint azon szabad élelmész egyenértéke, melyet a porosz sereg a békékötésig az általa megszállott ausztriai országrészekben élvezend, öt millióval, le fognak vonatni, úgy hogy csak husz millió marad készpénzben fizetendő.

V. cikk. Az ausztriai császár ő Felségének óhajására a porosz király ő Felsége készen nyilatkozik, a Németországban küszöbön álló változásoknál a száz királyság jelen területi álladékat eddigi területében főbagnyi; míg ellenben fentartja magának. Szászországnak a hadiköltségekhez járulását, s a száz királyság jövőbeli állását az észak-német szövetségben belül, egy a száz király ő Felségével kötendő külön békeszerződés által részletebben szabályozni.

Másrésről az ausztriai császár ő Felsége megígéri, hogy a porosz király ő Felsége által Észak-Németországban létesítendő új intézményeket, a területi változásokat is ideértve, elismerendi.

VI. cikk. Porosz király ő Felsége kötelezi magát, saját szövetségese, az olasz király ő Felségének beleegyezését a békeelőzetesekhez és az azokra alapítandó fegyverszünethez kikészítőben, mihelyt a velenczei királyság a francziák császára ő Felségének nyilatkozata által, az olasz király ő Felségének rendelkezésére fogott helyzetetni.

VII. cikk. A jelen egyezmény megerősítvényei legelőbb két nap alatt Nikolsburgban fognak kicseréltetni.

VIII. cikk. Tüstént a jelen egyezmény megerősítvényének megtörténte s kicserélése után mindkét Felség meghatalmazottakat fog kinevezni, hogy egy még közelebből meghatározandó helyen összejöjjenek, s a jelen előzeti szerződés alapján a békét megkötéssék s annak részletes feltételei iránt alkudozzanak.

IX. cikk. Ezen czélből a szerződő államok ezen előzetes megállapítása után fegyverszünetet fognak kötni, egyrésről az ausztriai császári s száz királyi, másrésről a porosz királyi haderőket illetőleg, — melynek közelebbi feltételeinek katonai tekintetben tüstént szabályoztatniok kellend. Ezen fegyverszünet aug. 2-kán fog kezdődni s a jelenleg fenálló fegyvernagyvadás addig meghosszabbíttatik.

A fegyverszünet ugyanez Bajorországgal itt meg fog köttetni, s b. Mantuffel tábornok meg fog bizatni, hogy Württemberg, Baden s Hessen-Darmstadt egy aug. 2 kán kezdődő fegyverszünetet kössön a katonai birtok-álladéok alapján, mihelyt a nevezett államok ezt indítványozzák.

Jelen okmány bitelességgel a nevezett meghatalmazottak ezen egyezményt aláírták s pecsétjüket rányomták.

Nikolsburg, Julius 26-kán, 1866.

Károlyi s. k.

Brenner s. k.

Bismarck s. k.

Távirat aug. 5-ről. Az olasz fegyverszünet még nincs megköve, arról még csak ezután, a fegyvernagyvadás alatt fognak folyni a tárgyalások Párisban.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Augustus 6-án: 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 65.90. 5%. Metalliques 100 frt 61.65. — Bank-részevény 728. — Hitelintézeti részvény 200 forint 144.40. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2. kr 129.50. — Ezüst 128. — Cs. kir. arany 6.16. — 1860. kölcsön 75.60.

Julius 31-kén: Földtehermentési kötvény magyarországi 61.50. Erdélyi 56. —

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Szülőkhez.

Alóírtak tisztelettel jelentjük a t. cz. közönségnek, miszerint a nevelés szent ügyének, melynek mindig bű munkái voltak, hasznos szolgálatot teendők, van szerecsénk felsőbb kegyes engedelme következtében, a szent-györgy-utczában 1343-dik számú ifj. Csiki Mártonfele házbán

Leánytan- és nevelő intézetet nyithatni.

A tisztelt szülők teljesleg biztosíthatjuk, hogy nehéz feladatunkat, melyet hossz-asz nevelői és nevelőnői tapasztalat és gyakorlat után, feladatú tüztünk ki, lelkiismeretesen fogjuk teljesíteni.

Szent kötelességünknek fogjuk tartani mindig, a reánk bízott és bizandó leány-növéndöket legjobb belátásunk és meggyőződésünk szerint, példa, oktatás és szoktatás által éreynes, mivel és munkás nőkké képezni.

Két évtized alatt, a nevelői pályán szerzett tapasztalataink után, és Isten segedelme mellett, teljes biztossággal reméljük, hogy legkedvesebb kincseket, gyermekeiket az igen tisztelt szülők meglegedésére nevelendjük.

Ezen edes hittel bátrak vagyunk a t. cz. szülők becses részvétét intézetünk további felkarolása és párfogolására tisztelettel felbívni.

A mi magát az oktatást illeti, az a gyermeki korhoz, felfogáshoz és képzettséghez leendő alkalmazva, s következő rendes tantárgyakból álland:

Vallás, magyar-német nyelv és írálytan, szép- és helyesírás, fej- és írásbeli számtan, földrajz, honi- és világtörténet, természetrajz és természettan, egészség- és illemtan.

Rendkívüli oktatási tárgyak: francziayelv, zene, ének, rajz, táncz.

Ezen tantárgyakon kívül növéndökeink alapos, gondos oktatást nyernek a női kézimunkákban, melyek: a kötés, horgolás, jelelés, rezézés, burkolás, fehér ruhavarás és kijavítás, ruhaszabás és varrás, és a legfinomabb himzés.

Azon rendkívüli tantárgyak, melyek a tisztelt szülők kívánságára tanítandók, külön díjazandók.

Tápnövéndökek fölveteli feltételek a növelében megtudandók.

Maros-Vásárhelyt, 1866 júl. 31.

Petry János, és neje: Golnhofer Jozéfa
növelde tulajdonosok.

A becsár fele árán adja a bécsi első és legnagyobb gyolcs- és vászonneműek központi raktára

(Bécs, Tuchlauben N° 11.)

a legjobb és legolcsóbb férfi, női és gyermek fehérneműket mindenféle nagyság és választékban, fehér és színes ingek a legújabb minták szerint. A jó minőségek és bámulatos olcsó árak feltétlenül meglepnek minden vevőt.

A valódiság, jó munka és jótállásért kezesség vállalattik. Azon ingek, melyek nem fognak találni, vissza cseréltetnek. Kész uri ingek a legjobb kézimunkával.

Fehérfonalu vászonból, sima	frt 3. — helyett csak frt 1. 50
Finomabb minőségű, fodros mell	frt 4. 50 helyett csak frt 2. 30
Finomabb irlandi vagy rumburgi vászon	frt 6. — helyett csak frt 2. 80
Finom rumburgi ingek, kéztörz	frt 7. 50 helyett csak frt 3. 50
Legfin, rumb. ingek legcsébb kézmunka	frt 10. — helyett csak frt 4. 50
Kész nőingek, legcsébb kézimunka és kézhimzés.	
Sima vászon, nőingek összehúzósa	frt 4. — helyett csak frt 1. 90
Finom svájcingek, fodros mell	frt 5. 50 helyett csak frt 2. 80
Uj modor, sziv és felhajtással, himzeve	frt 6. 50 helyett csak frt 3. 00
Eugenie, uj modor, himzeve	frt 7. — helyett csak frt 3. 50
Marie-Antoinette, fűző-ingek	frt 6. 50 helyett csak frt 3. —
Viktoria, himzett valódi Valencien	frt 16. — helyett csak frt 7. —
Legújabb nő-pongyola és fűzőkötények.	
Elegans, a legfinomabb perkából	frt 11. 50 helyett csak frt 5. 50
Angol szövettel, himzeve	frt 18. — helyett csak frt 8. 50
Női-nadrág shirtingből, legfinomabb	frt 7. — helyett csak frt 2. —
Női-nadrág, himzeve, vászonból	frt 6. — helyett csak frt 2. 80
Női-éjjeli otthonka, rima	frt 5. 50 helyett csak frt 2. 80
Elegans, gazdag himzésű otthonkák	frt 12. — helyett csak frt 5. 50
Női éjjeli ingek hosszú ujjakkal	frt 3. — 3. 50 — 4. 50-ig.

(191) Legfinomabb vászon uri galyák	
frt 1. 20, 1. 50; legfinomabb rumburgi	frt 2. 20.
1 vég irlandi vászon 48 rőt	frt 34. — helyett csak frt 17. —
1 vég legfinomabb irlandi v. rumb. 50 r.	frt 60. — helyett csak frt 24. —
Jó vászon zsebkendők fél tucaja	1. 1. 50, 1. 20, 2 frt.
Legfinomabb, ugy vászonpatist, fél tucaja	frt 2 — 2. 50-ig.

A vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek. Megrendeléseknél csupán a valódiság megjelölése kérietik.

Adresse: An den Central Depot der ersten und grósten Leinen Wäbe Niederlage des Louis Modern, Wien, Tuchlauben N° 11.

Nyomatott az ev. ref. fűtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

(246) (3—3)
A kétvizközt Lázárutczában a 340 számú házas telek, folyó évi Szent-Mihály napon kezdve egy évre bérbe kiadó, akár örök áron eladó. Értekezhetni iránta ügyvéd Erdélyi Sámuel urral szentgyörgyházutczában 487 ház sz. alatt.

(247) (2—3)
Egy jó háztól való ifu kerestetik
tanulónak,
Tauffer János
csukrászhoz.

(162) 7/8 (5—*)
Fontos a sörvésben szenvedőkre nézve!
Ki sörvéssorvos Krüsi-Alhernek Gaisban, Schweiz Appenzel Cantonban, híres sörvés-elleni-szere meglepő hatásáról meggyőződni akar, e lap kiadó hivatalánál megszerezhet magának egy kis iratkát több száz bizonyítvánnyal.

(254) (2—3)
Eladó birtok kerestetik.
Kolozsvárhoz egy órányi távolságra kerestetik egy föld birtok 50—60 ezer forint értékig, a hozzá tartozó épületekkel ellátva. Kéretnek az illó eladni szándékozó tulajdonosok, tudósításaikat és kívánságait va'amint a birtok hol léte és mekkoráságáról H. A. czim alatt Szászbesben intézni.

(4—*)
szülőknek igen fontos!
A gyermekeket a görvlytől megmentendő, ajánlom az általam feltalált minden barmadik hónapban rendszeres beadatni, akár gyantitani Gilisztát, akár nem, és miért? az meg van írva a feliratokon és a könyvecskékben mely 69 bizonyítványt foglal magába.
Ára egy darabnak 20 kr. nálam minden részére a legbiztosabban posta után megrendelésékel azonnal a birodalom minden részére a legbiztosabban posta után vétellel teljesíttetnek alóit által.
Kapható Kolozsvártt: csak is egyedül Schütz Károly urnál. Meg a könyvecskékben jegyzett bizományosainál.
KRÓCZER ÁGOSTON s. k. Gyógyszerész Tokajban.

(223)
Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetem Könyvtár - Fundația pentru Școală - BCU Cluj